

Saray Beng och Catrin Hansén,
Verdandi Malmöhus.

Verksamhetsberättelse 2014–2016

● **verdandi**
KONGRESS 2017
EN JÄMLIK OCH
RÄTTVIS FRAMTID

10 skäl för medlemskap i Verdandi

1. Du blir medlem och gör att Verdandi finns.
2. Du jobbar aktivt för social rättvisa och ett samhälle fritt från alkoholskador och missbruk.
3. Du arbetar aktivt mot rasism, främlingsfientlighet och segregation.
4. Du är med och påverkar Verdandi och skapar ett ändå bättre Verdandi.
5. Du får nya vänner – från hela landet.
6. Du kan vara med och representera Verdandi i olika forum och ännu starkare påverka andra och samhället.
7. Du kan delta i alternativt firande vid helger såsom jul och påsk. Du kan också delta i olika sommaraktiviteter med andra.
8. Du kan åka på kurser och utbildningar.
9. Du kan växa som ledamot i våra styrelser och lära dig folkrörelsearbete och ledarskap.
10. Du får många glada skratt tillsammans med kompisar.

Foto: ● Verdandis Rättvisebussar rycker ut för rättvisan på åtta orter. ● Den nya medlemsutbildningen drar igång. ● Verdandis rapport "Förörterna som Moder Svea glömde" debatteras i landets massmedier och Verdandi åker på landsomfattande turné tillsammans med ABF. Här på Ordet Fritt, Göteborg.

**Förbundsstyrelsen
i Verdandi 2014-16:**
*Anders Taavo,
Rasken Andréasson,
vice ordförande (VU),
Lennart Eriksson,
Jan Edling,
Kicki Fjellström,
Faiza Rebandi,
Edibe Akcay,
Carina Dahl,
Catrin Hansén,
Margot Grälls-Anjou, (VU),
Theres Andréasson,
Sivan Abbas,
Helena Frisk,
ordförande (VU).
Ej med på bild:
Jens Sjöström.*

Verdandi kämpar för en jämlik och rättvis framtid!

Verdandi arbetar för social rättvisa och ett drog- och alkoholskadefritt samhälle. Tyvärr har utvecklingen under lång tid gått åt fel håll. Klassklyftorna ökar och många människor har hamnat under fattigdomsgränsen. Socialtjänst och försörjningsstöd fungerar allt sämre, vilket förvärrar situationen för utsatta människor.

I Verdandis rapport "Förorterna som Moder Svea glömde" (2015), visar *Jan Edling* (FS) hur segregationen har fått ett starkt fäste i ett stort antal bostadsområden. Rapporten visar att arbetslösheten, fattigdomen, trångboddheten och ohälsan är större i de 38 förorterna, som undersöks i rapporten, än om vi jämför med övriga samhället. I flera av orterna lyckas till exempel endast 50 procent av skolungdomarna ta sig vidare till gymnasiestudier.

Verdandi har ökat opinionsbildningen och vi diskuterar med medlemmar, politiker och samhällsaktörer om hur vi gemensamt kan hitta lösningar för en bättre framtid för alla. Verdandi och ABF har startat en gemensam föreläsningsturné, som under 2015-16 besökt ett 20-tal orter. Debatterna har varit spännande och intensiva och vi hoppas på en ökad organisering för rättvisa på dessa orter.

Verdandi har 60 avdelningar, 5 200 medlemmar och cirka 10 000 deltagare i våra aktiviteter. Målsättningen för den kommande kongressperioden är ett ökat antal medlemmar och nya avdelningar. På många orter driver vi verksamhet i bostadsområden med bland annat Rättvissekontor för stöd i kontakterna med olika myndigheter.

2016 arbetade vi också med kampanjveckor, då vi åkte ut med Rättvissebussar på gator och torg för att berätta om vårt arbete för rättvisa.

Ibland är problemen så stora att människor inte ens har mat för dagen. I Verdandi Trollhättan har man sett sig tvingade att starta en social verksamhet med Matkassar. "Matkassen" handlar om ett lokalt samarbete med butiker och restauranger som skänker överblivna varor, som sedan Verdandi delar ut till ett 40-tal behövande familjer varje vecka. Så här ska det inte vara i ett välfärdssamhälle 2016! Den generella välfärden som bygger på inkomstbortfallsprincipen har urholkats till en låg grundtrygghet som inte fungerar som trygghet i omställningen när människor blir sjuka eller arbetslösa. Många upplever också att de inte får ut sin rätt. De nekas sjukersättning trots att de är för sjuka för att arbeta. De nekas försörjningsstöd, trots att de inte kan betala hyra, barnomsorg och mat för dagen.

2015 startade Verdandi ett projekt för metodutveckling av brukarstyrda brukarrevisioner med stöd av Arvsfonden. Projektet har sin grund i Verdandis mångåriga engagemang för att stärka brukarnas inflytande i vård och socialtjänst. Ambitionen är att skapa modeller och stöd för brukarinflytande som gör både brukare och verksamheter till vinnare.

Den 2 februari 2016 fyllde Verdandi 120 år, vilket vi firade i hela organisationen genom att gå ut på gator och torg och tala om rättvisa. ***Nu fortsätter vi tillsammans kampen för en jämlik och rättvis framtid.*** ●

Vi är Verdandi!

– för social rättvisa och ett drog- och alkoholskadefritt samhälle

Verdandi är arbetarnas socialpolitiska organisation.

*Vi arbetar med opinionsbildning,
kamratstöd och nätverksarbete.*

*Verdandi arbetar för **social rättvisa** och
ett drog- och alkoholskadefritt samhälle
genom att **organisera utsatta grupper** till
kamp för bättre villkor.*

Vi är partipolitiskt och religiöst obundna.

En människosyn med respekt och tilltro

I **Verdandis människosyn** ingår tron på att människan har resurser både att ta ansvar för sitt liv och förändra sina livsbetingelser. Människan har också personliga förutsättningar att ta aktiv del i en förändring av samhället och sin sociala verklighet tillsammans med andra människor. Respekt och ansvar är nycklar till positiva förändringar.

Människan är en social varelse. Tillsammans med andra skapar hon sin identitet. Gemensamma aktiviteter, som bygger på solidaritet och ansvarstagande för varandra, bryter ensamhet och isolering och ger mening åt vardagen. I Verdandis människosyn är varje person unik och vars och ens resurser får bäst möjliga möjligheter att frigöras i samspel med andra.

Det handlar om innehållet i människors liv

Verdandi har, som en strävan att undandröja orsakerna till alkoholskador och sociala orättvisor, envist värnat den välfärd som är till för alla. Den generella välfärden garanterar tillsammans med tillgången på bostäder, arbete och skolor alla möjlighet att leva ett värdigt liv och delta i det gemensamma samhällsbygget. Det innebär också att alla ska garanteras rätt till den hjälp och det stöd som behövs när livets motgångar blir allt för stora.

Detta innebär att Verdandi alltid kommer att kämpa för den generella välfärden som finansieras gemensamt och som är grunden för den svenska modellen, den modell som bygger på respekten för varje individs rätt och möjlighet att leva ett tryggt och värdigt liv.

Den generella välfärdspolitiken är i allt väsentligt skapad av arbetarrörelsens visioner och mobilisering av medborgarna för ett samhälle där var och en ger efter förmåga och ges omsorg efter behov. Vår svenska modells styrka visar sig i vissheten om att gemensamma ansträngningar ger framgång.

Men vår gemensamt finansierade välfärd är inte en gång för alla given. Den måste vi försvara och rusta upp. Starka krafter i samhället vill överge den gemensamma finansieringen till förmån för en starkt individualiserad ordning, där tjockleken på plånboken bestämmer människors möjlighet till välfärd. Vi ser det i skolan, i försäkringarna i trygghetsförsäkringarna, i arbetsmarknadspolitiken, i sjukvård, socialtjänst och äldreomsorg.

Det senaste decenniet har vi sett ökande strömningar av anti-demokratiska, högerextrema och rasistiska tendenser i samhället. Verdandi tar kraftfullt avstånd från dessa rörelser och arbetar varje dag för att bryta de fördomar och mytbildningar som följer i rasismens spår. Verdandi står upp för arbetarrörelsens grundläggande värderingar: frihet, jämlikhet, solidaritet och alla människors lika värde.

Verdandis ståndpunkter är klara och vi arbetar metodiskt för att utveckla och försvara vår demokrati, ett samhälle som bygger på människors lika värde och rätt, samt en gemensamt finansierade välfärd. Den kampen uttrycker vi tydligt i våra prioriterade politiska områden:

- Kamp mot fattigdom.
- Kamp mot missbruk.
- Kamp för ett anständigt socialt skydds nät.
- Kamp mot rasism, främlingsfientlighet och homofobi.
- Kamp för jämställdhet.

gemenskap
solidaritet
● verdandi

Så här jobbar vi i Verdandi

- ✓ **Socialt kamratstöd**
Den lokala verksamheten är Verdandis kärnverksamhet. Här bedrivs kamratstöd varje dag, året runt. Här organiserar vi oss för social rättvisa.
- ✓ **Ett drog- och alkoholskadefritt samhälle**
Verdandis mål är ett drog- och alkoholskadefritt samhälle. Men medlemmar i Verdandi behöver inte vara nykterister. I kampen mot missbruk och för bra samhällsförhållanden som motverkar missbruk behövs alla goda och engagerade krafter. Självklart är våra verksamheter fria från alkohol och droger.
- ✓ **Ungdomsverksamhet**
Verdandi har en bred barn- och ungdomsverksamhet. Vi genomför sommarläger och helgfiranden, läsläsning och gemensamhetsresor.
- ✓ **Opinionsbildning**
Under kongressperioden har Verdandi satsat kraftfullt på opinionsbildningen. Verdandi har lyft frågor om social rättvisa i en uppmärksam rapport om villkoren i Sveriges 38 mest utsatta förorter. I en gemensam turné med ABF har seminarier och debatter genomförts på tjugo orter i landet.
- ✓ **Sociala företag**
Långtidsarbetslösheten är fortsatt hög. Verdandi har engagerat sig genom att driva sociala företag som erbjuder stöd till långtidsarbetslösa.
- ✓ **Rättvisekontor**
En viktig del i den lokala verksamheten är Verdandis Rättvisekontor. Här erbjuder Verdandi medlemmar hjälp med myndighetskontakter och budgetrådgivning.
- ✓ **Brukarinflytande**
Verdandi har ett mångårigt engagemang i att öka brukarinflytandet inom vård, socialtjänst och samhällsservice. Under kongressperioden har vi arbetat i ett projekt som syftar till att skapa ett nationellt resurscentrum för brukarinflytande.
- ✓ **Studieverksamhet**
Studieverksamheten är prioriterad inom Verdandi. Folkbildning och studier ger insikt och kunskap om våra värderingar och socialpolitiska krav för social rättvisa.
- ✓ **Internationell solidaritet**
Verdandis solidaritetsarbete stannar inte vid Sveriges gränser. Vi vill vara en del av den internationella solidaritetsrörelsen. Vi verkar inom EAPN och i lokala utvecklingsprojekt i samverkan med Olof Palmes Center.

Socialt kamratstöd

Den lokala verksamheten är Verdandis kärnverksamhet. Här bedrivs socialt kamratstöd varje dag, året runt. Verdandi Brandkärr är ett exempel av drygt 40 som Verdandi driver i hela landet. Grundtanken är att vi alla behöver gemenskap, bryta isolering och organisera oss för ett samhälle med social rättvisa.

Karin Johansson är verksamhetsledare för Verdandi Brandkärr i Nyköping. Hon har varit en del av Verdandis verksamhet i många år, bland annat har hon varit ordförande i avdelningen sedan 1993.

– Jag kom in i verksamheten 1984 när min mamma fick ett beredskapsjobb i Verdandi. Och jag har blivit kvar. Här fick jag genast en plats i kollektivet. Mitt sociala liv var inget konstigt. Det var som de flesta andras som levde under mycket små ekonomiska omständigheter. Här finns ett socialt skyddsnät: att höra till, att vara efterfrågad. Här är jag självklar, berättar Karin Johansson.

Kärnan i verksamheten i Brandkärr i Nyköping är det lokala sammanhanget och avdelningen finns i ett bostadsområde som rymmer cirka 4 000 boende. Det är ett stort inflöde av nya människor i området som är en typisk miljonprogramsförort med stor andel arbetslösa, låg inkomst- och utbildningsnivå bland de boende och många utrikesfödda.

– Denna verklighet styr naturligtvis vår verksamhet. Många av våra deltagare är män, som kommer hit för att umgås. Vissa kommer hit varje dag, året runt, träffas och spelar kort, säger Karin Johansson.

– Verdandi är en viktig träffpunkt i deras liv: trygghet och samhörighet. Dessa män är antingen sjukskrivna eller arbetslösa, en och annan har tillfälligt jobb. I den här gruppen finns nästan inget missbruk.

– Vi har också en grupp äldre kvinnor som träffas ett par gånger i veckan. Förhållandena liknar den manliga gruppens. De är ofta utförsäkrade. De har väldigt lite kontakt med övriga samhället och finns sällan inom trygghetssystemet. Det betyder också att de har dåligt fäste både inom arbetslivet och på bostadsmarknaden. De hankar sig fram på ett eller annat sätt. Aktivitetsstöd är en inkomstkälla för några. De vänder sig helst inte till socialtjänsten: att hålla sig borta från socialen är en fråga om stolthet. ▶

Haisam Mourad, Diana Johansson och Francisco Regalado, Verdandi Nyköping.

Långt ifrån alla som deltar i verksamheten är medlemmar i Verdandi, utan är med som deltagare. Hela förbundet har idag cirka 5 200 medlemmar, men över 10 000 deltagare.

Verdandi-avdelningen i Brandkär, Nyköping har 220 medlemmar, men verksamheten är öppen för alla. Det är låga trösklar in i verksamheten. Det finns inget medlemstvang för att man ska få delta i olika aktiviteter. De som vill fördjupa sitt engagemang och få förtroendeuppdrag löser naturligtvis medlemskap i Verdandi.

Karin Johansson, Verdandi Brandkär

ÖPPEN VERKSAMHET

Ungefär 80 procent av deltagarna har annan etnisk bakgrund än svensk. De flesta har varit aktiva i verksamheten under lång tid. Det finns en kärna av personer som varit med länge i verksamheten och som är aktiva på många olika sätt och som tar ett stort ansvar för det dagliga arbetet i avdelningen. Brandkär är ett område med stor in- och utflyttning och det påverkar naturligtvis avdelningens verksamhet. En del är tillfälliga besökare och försvinner efter ett par veckor, andra stannar för livet.

Avdelningen har en stor spontanverksamhet som pågår från klockan nio på morgonen till nio på kvällen, måndag till fredag. Den består av tre

olika delar. Först Morgonfikat mellan nio och ett där besökarna kan köpa kaffe och smörgås för tio kronor, läsa tidningen och umgås, en mycket omtyckt verksamhet. På eftermiddagarna är det Öppet Hus. Den liknar morgonverksamheten, men då finns det tillgång till pingis, biljard och datorer. På kvällen fortsätter Öppet Hus med olika aktiviteter. Avdelningen driver också fritidsgård två kvällar i veckan, på uppdrag av kommunen.

Parallellt med den öppna verksamheten finns gruppverksamheter: Sy- och stickgrupp för de äldre kvinnorna, inomhusfotboll för tonårsskillar på onsdagar och innebandy på lördagar.

– En viktig markering är att vår verksamhet inte är kravlös, vi ställer klara och tydliga krav på uppförande och respekt. Det förhållningssättet passar inte alla och då passar de heller inte hos oss. Vi har en genomströmning av cirka 150 personer om dagen och det ställer krav, inte minst på hänsynstagande. I hänsyn ingår att när man pratar politik och religion så ska det ske med respekt för andras uppfattning. Inget annat agerande är acceptabelt hos oss. Vi värnar vår värdegrund som handlar om demokrati och omtanke, säger Karin Johansson.

Verdandi Brandkär har producerat en bok som beskriver avdelningens verksamhet, "En vecka i Brandkär". Boken kan beställas till självkostnadspris, 50 kronor plus fraktkostnad, från: info@vedandinykoping.se. ●

Ett samhälle fritt från drog- och alkoholskador

Verdandi fyllde 120 år 2016. Längre var Verdandi en nykterhetsorganisation, men på 70-talet öppnade man upp för medlemskap utan nykterhetskrav och betonade vikten av en social helhetssyn på människan och insikten om att sociala missförhållanden är den kritiska faktorn bakom de drog- och alkoholskador som drabbar människor.

Verdandi är ingen nykterhetsorganisation. Det som krävs för medlemskap i Verdandi är att man

ställer sig bakom våra värderingar och mål, det vill säga ett drog- och alkoholskade-fritt samhälle fritt från sociala orättvisor. Men självklart är alla våra verksamheter och aktiviteter fria från alkohol och droger. Detta är viktigt för att verksamheten ska vara trovärdig och ett stöd för den som har problem med droger eller alkohol.

Det är en viktig ideologisk princip att Verdandi inte är en nykterhetsorganisation. Vi vill inte stänga dörren för dem som inte är nykterister. Alla goda och engagerade krafter behövs i kampen mot missbruk och för bra samhällsförhållanden som motverkar missbruk och ger möjlighet till vård och stöd.

Verdandis yttersta mål är ett fritt, jämlikt och demokratiskt samhälle. För att nå dit har vi valt att fokusera på att bekämpa de yttersta konsekvenserna av orättvisor och orättfärdighet i samhället – missbruk och utslagning.

Verdandis arbete med att förebygga och motverka missbruk har sin utgångspunkt i en kamratstödande verksamhet. Kamratstöd innebär att vi ställer upp för varandra i vardagen.

Verdandi anser att alla människor har samma grundläggande behov. Alla behöver inkomster för sin försörjning, bostad, arbete eller annan meningsfull sysselsättning, till exempel utbildning och gemenskap med andra människor.

I människors grundläggande behov ingår också rätten till trygghet, utveckling, deltagande i samhällsbygget, samt möjlighet till eget skapande och utvecklande kulturupplevelser. Det är viktigt för oss alla att bli sedda, få bekräftelse på att vi duger och är accepterade för den vi är. Vi måste få känna tillhörighet även om en viss del av vårt beteende inte kan förstås eller automatiskt accepteras av andra.

Våra möjligheter till ett bra liv hänger samman med hur vi kan tillgodose dessa grundläggande behov. ●

Ungdoms verksamhet

Verdandi har en bred barn- och ungdomsverksamhet. Vi genomför sommarläger och helgfiranden, läsläsning och gemensamhetsresor. Verdandi verkar i landets bostadsområden och dörren till gemenskapen är öppen för både stora och små.

Under kongressperioden har Verdandi bedrivit flera nyskapande ungdomsprojekt i landet, med stöd av Ungdomsstyrelsen (MUCF). På sex orter har ungdomsverksamheten jobbat med projekt där kärnan är att skapa ungdomsgrupper som själva diskuterar och kommer fram till vilken verksamhet man vill driva och de mål man vill nå. Projekten handlar om att göra ungdomar mer delaktiga i organisationen och i samhället. Unga ska känna att de har inflytande och blir lyssnade på i Verdandi.

I Stockholm har ett ungdomsprojekt skapat en bok som beskriver barnens bostadsområde. Barnen har själva skrivit, illustrerat, fotograferat och styrt formgivningen i boken som tryckts i 1 000 exemplar. Boken ska delas ut i bostadsområdet och användas i studiecirkel och ungdomsverksamhet för att starta diskussioner om hur bostadsområdet kan förbättras.

I Hallstavik har en ungdomsgrupp arbetat med ett fotoprojekt som beskriver ungdomarnas liv och vardag i Hallstavik. Fotona har arrangerats i en utställning som ställts ut på konsthallar i Stockholm.

Barn- och ungdomsverksamhet i Verdandi Falun.

I Nyköping driver Verdandi Brandkärr en fritidsgård på uppdrag av kommunen. Verksamheten handlar om gemenskap och demokrati. Allas röster är lika viktiga och ska få höras. Verksamhet är självklart alkohol- och drogfri.

Verdandi Hallsberg har ungdomsverksamhet fem dagar i veckan. En film är under produktion som ska beskriva ungdomarnas liv och villkor i Hallsberg. Filmen beräknas vara klar för visning på Verdandi-kongressen i Helsingborg 2017.

Verdandi Söder Helsingborg har verksamhet som riktar sig till barn och ungdomar i bostadsområden söder om söder i Helsingborg. Verksamheten bedrivs tre dagar i veckan med läsläsning och pysselstunder. Sommartid satsar avdelningen på verksamhet vid sin koloniträdgård, till exempel odling, bad och utelek.

Verdandi Sundbyberg arbetar med verksamhet för ensamkommande flyktingbarn i samarbete med organisationen SIMON, bland annat gemenskapsläger, verksamhet med språkträning, lek och sportaktiviteter. ●

Opinions- bildning

Under kongressperioden har Verdandi satsat kraftfullt på opinionsbildningen. En intern arbetsgrupp har utarbetat en omvärldsanalys och kommunikationsstrategi. Förbundet har producerat en ny grafisk profil, logotype och hemsida.

Verdandi har lyft frågor om social rättvisa i en uppmärksamman rapport om villkoren i Sveriges 38 mest utsatta förorter. Arbetet med rapporten "Förorterna som Moder Svea glömde" har lett till ett samarbete med ABF kring en landsomfattande turné. Tjugo orter har anordnat seminarier och debatter.

En viktig uppgift för Verdandi är att via opinionsbildning föra ut förbundets kärnfrågor för att påverka den allmänna opinionen i en riktning som ökar förutsättningarna för en utveckling som leder till social rättvisa och ett drog- och alkoholskadefritt samhälle. På kongressens uppdrag har en intern arbetsgrupp arbetat fram en omvärldsanalys och kommunikationsstrategi som antagits av förbundsstyrelsen.

Förbundet har satsat på en ny grafisk profil, logotype och hemsida. En ökad satsning har gjorts på närvaron i sociala medier såsom facebook, twitter och instagram.

Verdandi har sammanställt en rapport som beskriver villkoren vad gäller, inkomst, förvärvsfrekvens, utbildning och levnadslängd i landets

38 mest utsatta förorter. Arbetet har lett till ett samarbete med ABF kring en landsomfattande turné. Under turnén har Verdandi och ABF genomfört seminarier och debatter på cirka tjugor orter. På mötena har politiker, tjänstemän, representanter för civilsamhället, Verdandi- och ABF-medlemmar deltagit. Allmänheten har också inbjudits.

Den samlade bilden är att diskussionerna har varit efterlängttade. Intresset är stort för att diskutera vägen till ett jämlikt samhälle. Verdandis rapport har kommenterats brett i media. I princip alla ledarredaktioner har kommenterat rapportens innehåll och frågeställningar. Många studiecirklar har startats för att studera rapporten, som getts ut med en studiehandledning av ABF. ▶

UTÅTRIKTADE AKTIVITETER

Under kongressperioden har ett stort antal utåtriktade aktiviteter genomförts för att lyfta Verdandis frågor och arbete, bland annat:

- Almedalen 2014
- Socialdemokraternas Partikongress 2015
- ABFs Socialistiska Forum, 2014 och 2015
- Demokratidebatt i Gävle Kommun 2015
- Deltagande i Nyköpings Demokratidagar 2016
- Socialpolitiskt föredrag på Örebro Högskola, socionomutbildningen 2016
- Debattartiklar i tidningen Arbetet
- Debattartiklar kring frågor rörande villkoren för sociala företag, tillsammans med åtta andra organisationer

Det lokala arbetet som bedrivs i Verdandis avdelningar har lyfts ett stort antal gånger i intervjuer och reportage i lokala medier.

TIDNINGEN VERDANDISTEN

Tidningen Verdandisten har ett nytt format och ny design. Enligt kongressbeslut ges tidningen ut två gånger om året samt digitalt som pdf på Verdandis hemsida. Tidningen har flera funktioner:

- Fungerar som ett kitt mellan medlemmarna.
- Ger en fördjupning i Verdandis kärnfrågor.
- Reportage och intervjuer synliggör den lokala verksamheten i avdelningarna.
- Fungerar som ett verktyg vid opinionsbildning, medlemsrekrytering och i kampanjer.

ÖKAD SAMVERKAN

Under kongressperioden har förbundet ökat samverkan med närstående organisationer såsom: LO, LO-förbunden, övriga fackförbund, ABF, Unga Örnar, Arbetarrörelsen Folkhögskolor, Folkets Hus och Parker med flera.

BRUKARKRAFT

Under kongressperioden har förbundet startat ett treårigt Arvsfondsprojekt med syftet att bygga ett nationellt kompetenscentrum kring brukarstyrt brukarinflytande. Brukarinflytande är numera ett viktigt ben i SKLs verksamhetspolicy och ska genomsyra landstings och kommuners arbete i vård och stöd. Förekomsten av brukarstyrda brukarrevisorer är också något som Socialstyrelsen lyfter i sin kvalitetskartläggning i kommuner. Verdandis engagemang bygger på insikten att alla parter vinner på brukarnas deltagande i att utvärdera och förbättra vården.

Projektet har producerat en grafisk profil,

Verdandisten har fått ny design och ges ut två gånger om året. Verdandis rapport "Förorterna som Moder Svea glömde" används i studiecirkel om jämlikhet, integration och klassfrågor i samarbete med ABF.

logotype och hemsida för projektet. Ett kunskapsnätverk har skapats för att diskutera projektets arbete och skrifter har producerats som finns för nedladdning på hemsidan: verdandi.se/brukarkraft.

120-ÅRSJUBILEUM

Den 2 februari 2016 firade Verdandi 120-årsjubileum. Avdelningarna bjöd in till seminarier och fest och gick ut på gator och torg för att berätta om Verdandis arbete. Förbundet bjöd in till ett Jubileumsseminarium i LO-huset, Stockholm. En panel med: LOs andre vice ordförande, Tobias Baudin, Boel Godner, kommunalråd, Södertälje, Karin Wanngård, finansborgarråd, Stockholm, Monica Widman-Lundmark, förbundssekreterare, ABF, Jan Edling, Verdandi och Behrang Miri, ABF, diskuterade vad arbetarrörelsen kan göra för att motverka segregeringen i samhället. Seminariet filmades och lades ut på ABF-Play.

Verdandi firade under hela 2016. I maj genomfördes en Rättviseturné med bussar som åkte ut i åtta orter för att prata om rättvisa och erbjuda hjälp med myndighetskontakter. Intresset var stort och lokala medier gjorde reportage från turnén. På FNs Internationella Fattigdomsdag manifesterade Verdandi för social rättvisa. Verdandi Örebro genomförde "Hemlöshetens Dag" och Verdandi Trollhättan bjöd in till seminarier i samarbete med ABF om hur vi kan arbeta för jämlikhet och motverka klassamhället. Aktiviteterna uppmärksammade i lokala medier. ●

Arbetarrörelsen och segregationen

Verdandis 120-årsjubileum firades stort på många håll i landets avdelningar. Förbundet bjöd in till ett Jubileumsseminarium i LO-huset, Stockholm. Panelen: LOs andre vice ordförande, Tobias Baudin, Boel Godner, kommunalråd i Södertälje, Karin Wanngård, finansborgarråd i Stockholm, Monica Widman-Lundmark, förbundssekreterare ABF, Jan Edling, Verdandi och Behrang Miri, ABF, diskuterade vad arbetarrörelsen kan göra för att motverka segregationen i samhället.

Invigningen av Verdandi Helsingborg Södras HBTQ-café och flyktingar som flyr på grund av förföljelser i sitt hemland på grund av sexuell läggning, uppmärksammades stort med reportage och intervjuer i Helsingborgs Dagblad.

Verdandis ordförande deltog som kongressombud på Socialdemokraternas Partikongress 2015. Förbundet genomförde också ett kongressseminarium på temat: "Vad händer efter Fas 3?".

Verdandi har ökat sin samverkan med närstående organisationer såsom: LO, LO-förbunden, övriga fackförbund, ABF, arbetarrörelsens folkhögskolor med flera.

Verdandis projekt för ökat brukarinflytande i vården, "Brukarkraft", har fått en ny logotype och hemsida.

Sociala företag

Långtidsarbetslösheten är fortsatt hög för dem som är lågutbildade, har funktionsnedsättning eller med utomeuropeisk bakgrund.

Verdandi engagerar sig genom att driva sociala företag som erbjuder arbetsträning och stöd till långtidsarbetslösa.

Bengt Carlsson jobbar på Verdandi Trollhättans akutboende.

Verdandi Kumlas "Möjligheternas Trädgård".

De senaste tio åren har en ny verksamhet tagit fart i Verdandi. Det handlar om utvecklingen av sociala företag i avdelningarna. Bakgrunden är att många av Verdandis medlemmar drabbats hårt av långtidsarbetslöshet och därmed också ekonomisk utsatthet.

Eftersom Verdandi har starka nätverk i kommunerna runt om i landet och goda relationer med politiker, tjänstemän och närsamhälle, har möjligheten att starta olika samarbeten för att stödja långtidsarbetslösa öppnat sig. Avtalen handlar om samarbeten kring olika tjänster såsom städning, transporter, stödboenden, social stödverksamhet och arbetsträning. Långtidsarbetslösa har fått stöd, nya kontaktnät och ny möjlighet att komma närmare arbetsmarknaden.

Verdandi har under kongressperioden drivit debatt kring frågan om hur de 33 000 personer som tidigare befunnit sig i Fas 3 ska få en meningsfull sysselsättning och arbetsträning i samband med utfasningen av Fas 3. Bland annat har en debattartikel

skrivits tillsammans med åtta andra organisationer som verkar inom sociala företagssektorn: Coompanion, Kooptjänst, Le Mat Sverige, Hela Sverige ska leva, Vägen

ut! kooperativen, Skoopi-GR och Hela människan. En mediadebatt följde på denna artikel med bland annat TV 4-reportage från Verdandis sociala företag Trappstegen i Fittja. Arbetsmarknadsminister Ylva Johansson deltog i debatten och svarade att de sociala företagen ska få en utökad roll i samband med Arbetsförmedlingens kommande verksamhet med arbetsträning för långtidsarbetslösa. Verdandi har sociala företag på sex orter: Fittja, Kumla, Nyköping, Sundbyberg, Trollhättan och Örebro. Verdandi Trollhättan driver bland annat två secondhand-butiker och ett lovprisat akutboende för hemlösa. Verdandi Kumla driver "Möjligheternas Trädgård", som är ett socialt företag som i odlings- och växthusmiljö stödjer långtidsarbetslösa att komma tillbaka till arbetsmarknaden. ●

Rättvise kontor

En viktig del i den lokala verksamheten är Verdandis Rättvisekontor. Här erbjuder Verdandi medlemmar hjälp med myndighetskontakter och budgetrådgivning. Konsumentpolitiken har alltid varit viktig för Verdandi. Många medlemmar lever i ekonomisk utsatthet och efterfrågar stöd i form av budgetråd och gemensamma inköpsresor. Ekonomisk och hälsosam matlagning är också en uppskattad verksamhet.

Av naturliga skäl är konsumentpolitiken viktig att följa och driva för Verdandi. Många av Verdandis medlemmar lever i ekonomisk utsatthet och har problem med att hantera sin vardag.

Under senare år har Verdandi drivit Rättvisekontor på ett stort antal orter i landet. Tanken är att erbjuda medlemmar stöd vid myndighetskontakter, ifyllnad av blanketter, hjälp med dator och internet, ge skuldrådgivning med mera.

En vanlig aktivitet i Verdandis avdelningar är också gemensam matlagning, studiecirkel om ekonomisk och hälsosam matlagning och gemensamma inköpsresor till exempelvis stormarknader.

Verdandi-förbundet har under kongressperioden drivit frågor om att kontanthantering behöver finnas kvar i samhället. Verdandi anser att vi alla ska kunna välja att vara "kontanta". Alla har inte

möjlighet, av olika anledningar, att vara digitala. Det kan handla om funktionshinder, avsaknad av teknisk utrustning eller att det helt enkelt är en personlig värderingsfråga.

Verdandi driver också rätten till att alla ska kunna få ett eget bankkonto.

Inom EU finns cirka 25 miljoner konsumenter som inte har ett bankkonto trots att de skulle vilja ha ett. I Sverige är problemet mindre än i andra länder. Ändå är konsekvenserna allvarliga:

- Den som inte vill ha bankens hela servicepaket vägras ibland ett konto.
- Personer med betalningsanmärkning nekas ibland betalkort/internetbank.
- Asylsökande som vill öppna ett konto får ibland nej.

Många hamnar i ett finansiellt utanförskap och den som redan har det svårt får det ännu svårare. Det är oacceptabelt. Grunden i samhället måste vara att alla ska kunna leva ett värdigt liv. ●

Brukarkraft

Brukarkraft är Verdandis resurscentrum för kvalitetsstyrning och verksamhetsutveckling genom brukarstyrda brukarrevisioner och brukarmedverkan. Förbundskansliet i Stockholm och försöksverksamheten i Örebro arbetar nationellt för att stärka och möjliggöra brukarmedverkan genom information, avtalsmallar, utbildning och handledning för beställare och utförare av brukarstyrda brukarrevisioner.

Brukarstyrda brukarrevisioner är en metod för utvärdering och kvalitets-säkring ur ett användarperspektiv.

Det vill säga en användarstyrd granskning av en verksamhet utförd av brukare med egen tidigare erfarenhet av den typ av verksamhet som ska granskas.

Grupper av serviceanvändare i offentligt finansierad verksamhet – brukare – har mycket att bidra med när det gäller utveckling av de verksamheter och stödinsatser som de ingår i. Omvänt har verksamheter med inriktning på dessa grupper mycket att vinna på att anpassa sina insatser efter målgruppernas behov genom systematiskt arbete med brukarinflytande. Brukarstyrda brukarrevisioner är både ett användbart verktyg för att omsätta inflytandearbetets mål i praktiken, men också för att få konkreta synpunkter och underlag för kvalitetsutveckling. En verksamhet får ett bredare underlag för planering, uppföljning och verksamhetsförbättringar.

Verdandi har på uppdrag av Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, tagit fram arbetsmetoder för användarstyrda utvärderingar – det vi kallar brukarstyrda brukarrevisioner.

Verdandis metod bygger på brukarnas utvärdering men med delat ägarskap av resultatet. Modellen är både brukarstyrd och brukarägd. Verdandis utgångspunkt är att brukarorganisationerna ska kunna äga metoden och arbets sättet så att de kan vara med och ha ett reellt inflytande över innehållet i kvalitetsundersökningarna. Resultatet av brukarrevisionerna ägs däremot delat av beställaren – för beslut om verksamhetsutveckling, och av brukarrörelsen – för demokratiarbete, påverkan och vidareutveckling av revisionsverktyget till nytta för nya beställare och brukargrupper.

Verdandi arbetar med enkäter och har skapat en metodhandledning som stöd för att utbilda deltagare i brukarråd och ett verktyg i arbetet med brukarrevisioner.

Metodhandledningen kan beställas från Verdandiförbundet: verdandi.se/brukarkraft. ●

Studier

Under kongressperioden har Verdandi satsat på folkbildning och ökad studieverksamhet i förbundet. Kongressen har tillsatt en Studiearbetsgrupp som arbetat fram riktlinjer för förbundets studier. Förbundskansliet har producerat en ny medlemsutbildning och en utbildning för styrelseledamöter.

Studieverksamheten har alltid varit prioriterad och viktig i Verdandi. Folkbildning och studier ger insikter och kunskap om våra värderingar och socialpolitiska krav för social rättvisa.

Studieverksamheten är också en viktig plattform för kommunikation och diskussion om medlemmarnas villkor och vilka samhällsliga brister vi behöver uppmärksamma och försöka åtgärda genom till exempel opinionsbildning.

Kongressen tillsatte en Studiearbetsgrupp som under kongressperioden har arbetat fram riktlinjer för förbundets kommande studieverksamhet.

Ett nytt studiematerial har producerats och två cirkelledarutbildningar har genomförts. Nu finns 30 utbildade cirkelledare som i sin tur kan hålla medlemsutbildningar i avdelningarna.

Materialet "Vad är Verdandi?" fungerar väl som grundutbildning för medlemmar och finns för nedladdning på Verdandis hemsida: verdandi.se.

Verdandis Studiearbetsgrupp har under kongressperioden arbetat med att utveckla studieverksamheten i förbundet. Foto: Lennart Eriksson, FS, Verdandi Kumla, Kerstin Källander, förbundssekreterare, Kicki Fjällström, ordförande i gruppen och FS, Viktor Tilling, Verdandis Ungdomsdistrikt, Margot Grälls-Anjou, FS, Verdandi Borlänge.

Studiearbetsgruppen har också tagit fram ett studiematerial som riktar sig till styrelseledamöterna i avdelningarna. Det är viktigt de får de kunskaper som krävs för att klara av sitt uppdrag och det ansvar som det innebär.

Verdandi är medlemsorganisation i ABF och har ökat sitt samarbete med ABF under kongressperioden. En gemensam landsomfattande turné med seminarium och debatter har genomförts på ett tjugotal orter och ett gemensamt studiecirkelmateriale har producerats som bygger på Verdandis rapport "Förorterna som Moder Svea glömde". ●

Internationell solidaritet

Verdandis solidaritetsarbete stannar inte vid Sveriges gränser. Vi vill vara en del av den internationella solidaritetsrörelsen. Vi arbetar i olika forum och projekt för att stärka demokratin och motverka utanförskap även i andra länder.

En arena är EU där Verdandi engagerar sig i EAPN, European Anti Poverty Network. En annan är lokala samarbetsprojekt i samverkan med Olof Palmes Center, bland annat i Belarus.

Verdandis solidaritetsarbete stannar inte vid Sveriges gränser. Vi är engagerade i bland annat

EAPN, European Anti Poverty Network, ett nätverk av sociala rörelser i EUs medlemsländer som arbetar på EU-mandat för att påverka EUs sociala agenda. Till exempel genom att analysera, kommentera och lämna förslag som rör socialpolitik, social service och en inkluderande arbetsmarknad.

I EAPNs svenska nätverket ingår bland annat Verdandi, RSMH, RFHL, Insolvens, Frälsningsarmén, Caritas, Stadsmissionen och Unizon.

På lokal nivå samarbetar Verdandis avdelningar med Olof Palmes Center i olika internationella solidaritetsprojekt.

DEMOKRATIUTVECKLING I BELARUS

Verdandis Stockholmsdistrikt har engagerat sig i ett socialt utvecklingsprojekt

i Belarus. Ett projekt som pågått i tio år, sedan 2006 och som avslutas 2016.

Samarbetet handlar om ett gemensamt kunskapsutbyte vad gäller folkrörelsearbete och demokratiutveckling i sociala rörelser.

Magnus Bååth, från Verdandi Stockholmsdistriktet, som är projektledare för projektet i Belarus, berättar om hur Verdandi under många år utbildat sociala aktivister i Verdandis arbetsmetoder för att motverka utanförskap och för att stärka kamratskap och gemenskap för att nå gemensam styrka i arbetet för social rättvisa.

– Jag är ödmjuk och imponerad över människors styrka att kämpa för ett bättre liv, trots svåra förutsättningar. Visst har vi många problem att tackla här i Sverige, men våra problem kan ändå inte jämföras med människors livsvillkor i en diktatur som saknar sociala skyddsnet, säger Magnus Bååth. ●

Verdandis sociala kontaktregler

1. Demokrati

En medlem – en röst.
Alla ska ha möjlighet
att påverka verksamheten.

2. Alkohol och narkotika får inte förekomma i verksamheten

Av solidaritet med kamrater som
har problem med sin konsumtion.
Däremot är inte verksamheten stängd
för kamrater som är påverkade, men
intern konsumtion får inte
förekomma i verksamheten.

3. Ej tävlingar, samarbete i stället

Men gärna idrott och spel av olika
slag utan "tävling".

4. Låt grupperna växa och sprängas

Målet med varje Verdandigrupp är att
den ska växa på sina egna villkor – deltagarna
ska i egen takt få in fler deltagare i gruppen.
Om en grupp bygger upp verksamhet
enbart runt egna deltagare får gruppen
ett eget språk, egna vanor och så vidare

och hindrar nya att komma in i gruppen.
Målet är sedan att deltagarna bildar nya
grupper med annan sammansättning.

5. Blandade grupper

Det ska helst finnas barn,
ungdomar och vuxna,
killar och tjejer i samma grupp.

6. Tala med – inte om varandra

När vi har synpunkter på varandra,
så talar vi självklart med varandra,
inte om varandra.

7. Lyssna på varandra

Mer gruppdiskussioner – mindre
föreläsningar.

8. Ställ krav på varandra

Krav som efter hand trappas upp.
Kraven ska vara möjliga att
uppfylla. Att låta bli att ställa
krav är en otäck form av
förödmjukelse.

Fatbursgatan 8, 118 54 Stockholm

Telefon: 08-642 28 80

E-post: info@verdandi.se

Hemsida: verdandi.se

Verdandi finns på facebook, twitter, instagram